

Χαιρετισμός του Προέδρου της ΕΕΤ κ. Γιώργου Ζανιά στην εκδήλωση του Ελληνογαλλικού Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου και της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών με θέμα:

“Ο ρόλος των τραπεζών στη χρηματοδότηση της οικονομίας: Τρέχουσες εξελίξεις”

Κυρίες και Κύριοι,

Όταν με επισκέφτηκε ο Πρόεδρος του Ελληνογαλλικού Επιμελητηρίου και μου πρότεινε την κοινή με την Ένωση διοργάνωση της σημερινής εκδήλωσης, δέχτηκα αμέσως.

Και αυτό γιατί το θέμα αυτής της ημερίδας είναι πολύ σημαντικό καθόσον αφορά άμεσα τον δρόμο διαφυγής της χώρας από τη μακρόχρονη, πλέον, κρίση που διανύουμε. Και ο δρόμος αυτός δεν είναι άλλος από την ανάπτυξη.

Μόνο μέσω της ανάπτυξης θα ολοκληρωθεί η δημοσιονομική προσαρμογή, θα μειωθεί το τεράστιο πρόβλημα της ανεργίας αλλά και θα εξυγιανθούν περαιτέρω οι ισολογισμοί των τραπεζών από τον μεγάλο σχετικά όγκο των μη εξυπηρετούμενων δανείων τα οποία υπάρχουν.

Ανάπτυξη όμως χωρίς χρηματοδότηση δεν υπάρχει. Και οι τράπεζες αποτελούν την κύρια πηγή χρηματοδότησης της ελληνικής οικονομίας.

Μάλιστα, πριν καν μιλήσουμε για ανάπτυξη οι τράπεζες πρέπει να συνδράμουν στη διασφάλιση επαρκούς ρευστότητας στην οικονομία, και μάλιστα, πριν τα προβλήματα ρευστότητας που υπάρχουν μετατραπούν σε προβλήματα βιωσιμότητας για περισσότερες επιχειρήσεις. Γιατί η διαδικασία αυτή ήδη υπάρχει και πρέπει να σταματήσει.

Τα έτη 2011 και κυρίως το 2012 ήταν χρονιές που η ρευστότητα στέγνωσε στην αγορά. Το κράτος δεν πλήρωνε τις οφειλές του, οι τράπεζες ήταν πολύ φειδωλές στη δανειοδότηση, ακόμα και οι πληρωμές στις συναλλαγές ανάμεσα σε επιχειρήσεις είχαν περιοριστεί.

Σε όρους ρευστότητας, η κατάσταση στην οικονομία σήμερα έχει αρχίσει να βελτιώνεται. Μια πρώτη αλλά πολύ σημαντική πηγή ρευστότητας είναι η πληρωμή των ληξιπρόθεσμων χρεών του δημοσίου η οποία ξεκίνησε στις αρχές του τρέχοντος έτους. Αυτή η διαδικασία, έχει μέχρι αυτή τη στιγμή, προχωρήσει αρκετά και αναμένεται πως μέχρι το τέλος του χρόνου θα έχει πληρωθεί το σύνολο των ληξιπρόθεσμων οφειλών του δημοσίου, το οποίο ανέρχεται σε 4% περίπου του ΑΕΠ ενώ μειώνεται και ο ρυθμός δημιουργία νέων ληξιπρόθεσμων, μέχρις ότου εξαφανιστεί πλήρως βεβαίως, καθώς συνεχίζονται κανονικά οι εκταμιεύσεις των δόσεων του προγράμματος προσαρμογής.

Η πληρωμή των ληξιπρόθεσμων οφειλών βοηθάει και την ρευστότητα των τραπεζών, καθώς κάποιες επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν ευκολότερα τις υποχρεώσεις τους προς τις τράπεζες και οι οποίες, με τη σειρά τους, μπορούν να ανακυκλώσουν κάποια από αυτά τα ποσά αυξάνοντας τη χρηματοδότηση της οικονομίας.

Κυρίες και κύριοι,

Για να υπάρξει η απαιτούμενη χρηματοδότηση της ελληνικής οικονομίας από τις ελληνικές τράπεζες, θα πρέπει αυτές να διαθέτουν ρευστότητα και κεφάλαια ενώ συγχρόνως θα πρέπει να υπάρχει “υγιής” ζήτηση για δάνεια, δηλαδή να υπάρχει ζήτηση από βιώσιμες επιχειρήσεις με προοπτική.

Τα δύο πρώτα προαπαιτούμενα δεν αποτελούν ουσιαστικά εμπόδια αυτή τη στιγμή. Όπως είναι γνωστό, κάποια σημαντικά ποσά καταθέσεων έχουν ήδη επιστρέψει στις ελληνικές τράπεζες, ενώ, με την ανακεφαλαιοποίηση, διαθέτουν επίσης καλής ποιότητας ενέχυρο για ν' αντλήσουν περαιτέρω πόρους από την αγορά. Γι' αυτό το λόγο εξάλλου σημαντικό τμήμα της χρηματοδότησης προς τις τράπεζες από το Ευρωσύστημα έχει μειωθεί.

Από την πλευρά των κεφαλαίων, είναι γνωστά τα αποτελέσματα της πρόσφατης ανακεφαλαιοποίησης του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, η οποία πέραν των κεφαλαίων που άντλησε από την αγορά σηματοδοτεί και την εμπιστοσύνη που επανέρχεται στο τραπεζικό σύστημα.

Από την πλευρά της “υγιούς” ζήτησης δανείων, αυτή αποτελεί συνάρτηση των προοπτικών της ελληνικής οικονομίας. Είναι επίσης γνωστή η αλλαγή που έχει γίνει σε αυτές τις προοπτικές. Μια σειρά από πρόδρομους δείκτες το μαρτυρούν καθώς και κάποιες εξελίξεις στον επενδυτικό τομέα.

Βέβαια, οι βελτιωμένες προοπτικές της ελληνικής οικονομίας οι οποίες εμφανίζονται κυρίως ως βελτιωμένο οικονομικό κλίμα (το καλύτερο των πέντε τελευταίων ετών) πρέπει να περάσει και στην πραγματική οικονομία. Για να γίνει αυτό απαιτείται σταθερότητα, επιμονή στις πραγματικές μεταρρυθμίσεις και κάποια βελτίωση της ενεργούς ζήτησης.

Οι τράπεζες μπορούν και πρέπει να βοηθήσουν στη μετάδοση αυτή των βελτιωμένων συνθηκών της οικονομίας στην πραγματική οικονομία με έμφαση στα επιχειρηματικά δάνεια και κυρίως στους δυναμικούς κλάδους. Διότι δεν πρέπει να ξεχνάμε πως, στο πλαίσιο προσαρμογής της ελληνικής οικονομίας, που διανύουμε

είναι πολλή σημαντική η αναδιάρθρωση που λαμβάνει χώρα στην οικονομία – το γνωστό rebalancing.

Κάποιοι από τους τομείς που ηγήθηκαν της ανάπτυξης στο παρελθόν αναμένεται να διαδραματίσουν μικρότερο ρόλο στο μέλλον ενώ άλλοι τομείς, κυρίως οι εξωστρεφείς, αναμένεται να σηκώσουν το βάρος της ανάπτυξης στο μέλλον και εκεί πρέπει να στραφεί περισσότερο η προσοχή μας.

Κυρίες και κύριοι,

Το πρόβλημα χρηματοδότησης που έχει σήμερα η ελληνική οικονομία δεν είναι μόνο ζήτημα ποσοτικό, πρόβλημα όγκου δηλαδή της χρηματοδότησης, αλλά υπάρχει και σημαντικό πρόβλημα κόστους χρηματοδότησης. Τα επιτόκια που υπάρχουν σήμερα στην Ελλάδα και τα οποία σε σημαντικό βαθμό αντανακλούν το country risk, δεν μπορούν να πάνε την ανάπτυξη πολύ μακριά.

Σε μία συνάντηση στο εξωτερικό τον Μάιο με κάποιους από τους επικεφαλής των μεγαλύτερων τραπεζών της Ευρώπης αρχίσαμε να συζητάμε τα επιτόκια που έχουν για χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις χώρες τους. Όπως προέκυψε από αυτή τη συζήτηση, και όπως ήταν αναμενόμενο, το μικρότερο επιτόκιο (2,75%) υπάρχει στη Γερμανία και το μεγαλύτερο, πολλαπλάσιο, στην Ελλάδα.

Με τέτοιες διαφορές επιτοκίων δεν μπορεί να επιτευχθεί ανάπτυξη, τουλάχιστον με ρυθμούς που να μπορούν να μειώσουν κάπως γρήγορα το τεράστιο ποσοστό ανεργίας που υπάρχει σήμερα. Και με τέτοιους όρους δεν μπορεί βέβαια να επιτευχθεί και σύγκλιση των διαφορετικών επιπέδων διαβίωσης στην Ευρωζώνη, για την οποία κάποτε μιλούσαμε.

Η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ένωση, η οποία θα μπορούσε να βοηθήσει στην αποκλιμάκωση των επιτοκίων στις χώρες της περιφέρειας δεν φαίνεται να προχωρά γρήγορα.

Σημαντικό λόγο για την ύπαρξη σχετικά υψηλών επιτοκίων χορηγήσεων αποτελούν τα σχετικά υψηλά, για μία χώρα της Ευρωζώνης, επιτόκια καταθέσεων. Και αυτά όμως αντανακλούν τα υπολείμματα αβεβαιότητας και country risk τα οποία υπάρχουν.

Όπως είπα και πριν, η συνέχιση των συνθηκών σταθερότητας και μεταρρυθμίσεων της οικονομίας επιταχύνουν και την αποκλιμάκωση των επιτοκίων. Μέχρις ότου όμως αυτή η πορεία αποκτήσει momentum, σημαντική είναι η βελτίωση των όρων χρηματοδότησης της Ελληνικής Οικονομίας με την συνδρομή των κεφαλαίων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων κλπ και του ΕΤΕΑΝ.

Όπως θα αναφερθεί πιστεύω και από τους ομιλητές, υπάρχουν σημαντικές ευκαιρίες χρηματοδότησης με την συνδρομή των παραπάνω οργανισμών.

Τέλος, και πριν πάρουν τον λόγο οι πλέον ειδήμονες οι οποίοι αποτελούν το σημερινό πάνελ, θα ήθελα να αναφερθώ και στην ανάγκη αποφυγής απομόχλευσης της χρηματοδότησης της ελληνικής οικονομίας στο πλαίσιο των σχεδίων αναδιάρθρωσης τα οποία εκπονούν αυτό τον καιρό οι ελληνικές τράπεζες. Κάτι τέτοιο δεν θα βοηθούσε βέβαια την ελληνική οικονομία αλλά και δεν θα ήταν συμβατό με τις υποθέσεις του προγράμματος προσαρμογής.

Και με αυτό, παραχωρώ το λόγο στο συντονιστή της σημερινής εκδήλωσης αφού πρώτα ευχαριστήσω τόσο τον συντονιστή όσο και τους εισηγητές καθώς και όλους εσάς για τη συμμετοχή σας.